

Kristianstads kommun
kommun@kristianstad.se

2022-05-11
1 (20)
Dnr- 2021:7742

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Vittskövle skola i Kristianstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Vittskövle skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Vittskövle skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver se till att det finns ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete där Vittskövle skolas verksamhet framgår och att värdegrunds- och studieresultat följs upp och analyseras samt att slutsatser av analyserna används för att utveckla undervisningen.
- Rektor behöver leda och organisera det pedagogiska arbetet med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningen behöver utvecklas så att innehåll och arbetssätt anpassas så att alla elever ges den stimulans och de utmaningar de behöver, oavsett hur långt de har nått i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver följa upp och analysera skillnader i omdömen för att säkerställa likvärdigheten.
- Rektor behöver ge lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen genom samverkan med externa skolor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 4 november 2022 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2021:7742) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Skolinspektionens granskning visar att det görs en begränsad uppföljning och analys av skolans resultat. Vidare visar granskningen att det till viss del bedrivs ett jämställdhetsarbete på skolan men att rektorn inte leder och styr ett strategiskt arbete. Slutligen visar granskningen att rektorn inte leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskap- och värdegrundsuppdraget. Skolinspektionen ser ett utvecklingsbehov inom samtliga områden men bedömer att det som i första hand bör prioriteras är rektorns uppföljning och analys samt ledning och organisation.

Rektorns uppföljning och analys är begränsad

Granskningen visar att det görs en begränsad uppföljning och analys av skolans resultat. Inskickad dokumentation visar att skolenhetens skriftliga kvalitetsarbete (BUSK) är en sammanslagning av skolenheterna Vittskövle- och Everöds skolas kvalitetsarbete där det inte går att urskilja information för den aktuella skolenhetens verksamhet. Tf. rektor, representanter för elevhälsan (EHT) och lärarna berättar att lärarna regelbundet följer upp och analyserar kunskapsresultat under läsåret och signalerar till EHT om det behövs ytterligare insatser kring elevernas stödbehov. Lärarna och representanter för EHT har sporadiska samtal kring resultaten där fokus till stor del handlar om de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Lärare och representanter för EHT berättar att det på skolan finns ett gemensamt värdegrundsarbete och att de analyserar och följer upp värdegrundsarbetet men att

tf. rektor sällan deltar i arbetet. Det framgår i intervjuer med representanter för EHT och lärare att det är lärarna som driver skolutveckling på skolan eftersom tf. rektors tid läggs på att lösa problem som dyker upp samt att det saknas tid för att leda och utvärdera arbetet på skolan. Tf. rektor är medveten om att det saknas ett tydligt kvalitetsarbete för Vittskövle skolas verksamhet och uppger att den nya rektorn har blivit informerad om detta. Tf. rektorn har identifierat att det behövs organisationsförändringar på Vittskövle skola så att verksamhetens resurser kan användas på ett sätt som bättre svarar mot elevernas behov.

Rektor leder och styr inte ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det till viss del bedrivs ett jämställdhetsarbete på skolan men att rektorn inte leder och styr ett strategiskt arbete. Av intervjuer med tf. rektor och lärare framgår att det på skolan bedrivs ett jämställdhetsarbete men att rektorn inte leder och styr arbetet och det saknas en tydlig strategi och systematik för arbetet. Lärarna berättar att de driver ett aktivt jämställdhetsarbete på skolan men där tf. rektorn inte är delaktig. Lärarna arbetar med diskrimineringsgrunderna och jämställdhetsfrågor tillsammans med eleverna och ger exempel på att det kan handla om talutrymme på lektionerna, gruppindelning, rastaktiviteter för både pojkar och flickor och samtal om olika yrkesval. Eleverna bekräftar att det pågår ett jämställdhetsarbete på skolan och ger exempel på rastaktiviteter där alla leker tillsammans och aktiviteter där flickor bygger kojor och spelar fotboll. Lärarna ser också till att alla får talutrymme på lektionerna och samtalar med eleverna om att alla ska behandlas lika oavsett kön. Även observationer bekräftar att det finns ett pågående jämställdhetsarbete på skolan. Representanter för EHT berättar att de inte är delaktiga i jämställdhetsarbetet på skolan. Tf. rektor uppger att det inte finns utrymme i tjänsten för att leda och styra jämställdhetsarbetet.

Rektorn leder och organiserar inte det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn inte leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskap- och värdegrundsuppdraget. I intervju med tf. rektor framgår att hen har begränsade möjligheter att leda och organisera det pedagogiska arbetet på skolan vilket enligt rektorn beror på att det ingår tre skolor i tjänsten för tillfället. Granskningen visar att rektor enbart sporadiskt följer upp om det kollegiala lärandet på skolan ger avtryck i undervisningen. Även om rektor inte leder det pedagogiska arbetet så framgår det av intervjuer att lärarna ges förutsättningar att samarbeta, och att det pågår ett kollegialt lärande på skolan samt att tf. rektor deltar på möten utifrån behov och stämmer av med lärarna via samtal eller mail. Representanter för EHT och lärarna säger att det är lärarna som tar ansvar för att

samverkan sker och att det finns ett kollegialt lärande på skolan. Lärarna träffas vid olika tillfällen under veckan för att bland annat samtala om arbetet med gemensamma arbets- och förhållningssätt. Sedan år 2020 sker ett samarbete tillsammans med lärarna på Everöds skola inom ramen för läslyftet men utöver det saknas samarbete med kollegor på närliggande skolor. Lärarna berättar att en av lärarna har fått i uppdrag av rektorn att ansvara för att introducera obehöriga lärare när det blir aktuellt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver se till att det finns ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete där Vittskövle skolas verksamhet framgår och att värdegrunds- och studieresultat följs upp och analyseras samt att slutsatser av analyserna används för att utveckla undervisningen.
- Rektor behöver leda och organisera det pedagogiska arbetet med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget.

Granskningen visar att rektorn gör en begränsad uppföljning och analys av skolenhetens kunskapsresultat samt av om värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Granskningen visar också att rektorns ledning och organisering av det pedagogiska arbetet är begränsad och behöver utvecklas. Rektorn ger svag ledning i hur det pedagogiska arbetet ska bedrivas på skolan och följer enbart sporadiskt upp om lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen.

Enligt 2 kap. 9–10 §§ skollagen ska rektorn leda och samordna det pedagogiska arbetet samt besluta om sin enhets inre organisation. Enligt 4 kap. 4-5 §§ skollagen ansvarar rektorn vidare för att det sker en kontinuerlig och systematisk planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare ska kvalitetsarbetet på enhetsnivå genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef över lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar ett särskilt ansvar för att personalen kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap och lära av

varandra för att utveckla utbildningen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven ¹.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med uppföljning och analys av skolans kunskapsresultat och resultat av värdegrundsuppdraget i förhållande till hur undervisningen bedrivs. En del i detta är att rektorn utvecklar former och metoder för att följa upp undervisningens genomförande. Detta kan ske genom strukturerade lektionsobservationer av rektorn eller av någon som rektorn utser, eller med hjälp av strukturerade samtal med lärare utifrån undervisningens planering och utfall. Med utfall menas här de kunskapsresultat som uppnås och hur övriga läroplansmål uppfylls. Vidare innebär detta att rektorn bör besluta om former och strukturer för analysarbetet. En del i detta är att rektorn sammanställer relevanta underlag från de uppföljningar som görs.

Skolverkets allmänna råd ger vägledning i vad ett analysarbete på skolenhetsnivå bör omfatta och hur begreppet analys ska förstås och hanteras. Analysen bör bestå av en metodisk del och en innehållslig del, där man exempelvis jämför, tolkar och förklarar hur man följt upp resultaten utifrån läroplanernas målområden, kunskapskrav och riktlinjer. En förutsättning är att det finns sammanställda underlag till exempel i form av nationella prov, intervjuer, enkäter, observationer, diagnoser, skriftliga omdömen och andra beskrivningar av arbets- och lärprocesser. ²

Det systematiska kvalitetsarbetet för skolenheten behöver slutligen dokumenteras på ett sätt så att det går att urskilja den specifika skolenhetens behov.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2.8 Rektorns ansvar

² Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98) *Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*, s 31-34, 47-48.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Skolinspektionens granskning visar att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och varierad samt innehåller ett aktivt lärarstöd. Eleverna får möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och lärarna gör eleverna delaktiga i planering av undervisningen och de utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Slutligen visar granskningen att lärarna visserligen har höga förväntningar på eleverna, men att de behöver anpassa undervisningen så att den är stimulerande och utmanande för samtliga elever oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling

Eleverna får en varierad undervisning och ges ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och varierad samt innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna berättar att de planerar sin undervisning utifrån målen i läroplanen och har gemensamma förhållningssätt på skolan och i klassrummet för att undervisningen ska vara strukturerad. Strukturen innebär att läraren har en rutin för genomgång av dagen med tydlig inledning då syfte och lektionsinnehåll presenteras på tavlan. Lärarna säger att det pågår en ständig dialog för att göra eleverna medvetna om skillnaden mellan syftet med lektionen och vad de ska göra. Oftast har lektionerna ett sammanfattande avslut för att koppla till innehållet i nästa lektion och för att ge eleverna möjlighet att reflektera över sitt lärande. Eleverna berättar att lärarna samtalar med dem om målen och skriver på tavlan vad de ska lära sig. Lärarna förklarar varför de ska arbeta med målen och eleverna anser att det är tydligt vad de ska lära sig och vad de ska arbeta med på lektionerna. Detta bekräftas i Skolinspektionens lektionsobservationer.

Representanter för EHT berättar att de deltar på konferenser tillsammans med lärarna och samtalar om hur lärarna strukturerar sina lektioner. Tf. rektor berättar att hen säkerställer att undervisningen är målfokuserad och strukturerad genom att ha en dialog med lärarna, genomföra enstaka lektionsbesök och via medarbetarsamtal.

Av intervjuer med elever, lärare samt lektionsobservationer framgår att det finns en god balans mellan lärarledda genomgångar och att eleverna får arbeta enskilt, i par och i grupp. Lärare och elever berättar att det under lektionerna växlar mellan olika

aktiviteter som till exempel läsa enskilt, laboration i grupp, diskutera i par och i grupp, filmvisning, teater och enskilt arbete i boken. Detta ser Skolinspektionen även exempel på vid lektionsobservationer.

Lärarna berättar att de ser till att alla eleverna kommer igång med sina uppgifter genom att gå runt i klassrummet och ställa frågor för att ta reda på att eleverna förstår uppgiften. Eleverna berättar att det oftast är två lärare med på lektionen och att lärarna hjälper eleverna men ger inte svaret utan ber dem testa, klura och läsa igenom uppgiften en gång till. Lärarna brukar säga att de först ska fråga en kompis innan de räcker upp handen eller hoppa över uppgifter som de tycker är svåra. Även lektionsobservationerna visar att lärarna ger eleverna stöd och beröm under lektionen.

Eleverna ges tillfälle till reflektion

Granskningen visar att eleverna får möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Intervjuer med lärare och elever ger en tydlig bild över att eleverna får reflektera över sitt eget lärande och att samtal förs med eleverna för att medvetandegöra dem om olika strategier för lärande. Lärarna ger exempel på att eleverna i slutet av lektionen diskuterar vad de lärt sig eller ställer sig i olika hörn i klassrummet utifrån olika påstående, om de anser sig ha uppnått sitt mål eller uppnått och förstått osv. Eleverna ska kunna argumentera för sin sak och ges möjlighet att byta hörn om de inser att de behöver det. Eleverna berättar att lärarna samtalar med dem om hur de lär sig bäst och återkopplar till dem både på lektionerna och på utvecklingssamtal när det gäller deras kunskapsutveckling. Lärarna berättar att de inför utvecklingssamtalen tar del av elevernas reflektioner kring hur de föredrar att arbeta för att lära sig. Även representanter för EHT uppger att deras bild är att eleverna får reflektera över sitt eget lärande och att EHT samtalar med lärarna på konferenser kopplat till läsflytet. Lektionsobservationer visar att vissa lektioner har ett avslut med uppföljning för att eleverna ska få reflektera över deras lärande.

Eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att lärarna gör eleverna delaktiga i planering av undervisningen och att de utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Intervjuer med lärare och elever visar att lärarna gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen bland annat genom att ha en dialog med eleverna om vad elevinflytande är och genom en enkät inför utvecklingssamtalen med frågor om elevinflytande. Lärarna berättar att det ibland är svårt för eleverna i årskurs 1 och 2 att förstå vad de kan ha inflytande över men att de samtalar med eleverna om att inflytande är något som ökar med deras ålder och mognad. Eleverna berättar att det

är begränsat när det gäller vad de får vara med och planera i undervisningen men att lärarna pratar med dem om vad de vill ska förbättras på skolan, både när det gäller skolgården och i undervisningen. Olika övningar på idrotten, filmvisning, arbeta enskilt, i par eller i grupp är exempel där eleverna är delaktiga. Av intervjuer med lärare och elever framgår att utvärdering och uppföljning av lektioner och tema sker både muntligt och skriftligt eller med hjälp av övningar som tummen upp/ner och smileys. Lärarna berättar att de gör en tankekarta tillsammans med eleverna inför uppstart av ett tema för att få en bild av hur eleverna vill arbeta. Tf. rektor uppger att eleverna är delaktiga i planering av undervisningen och att lärarna har en ständig dialog med eleverna vad de vill lära sig och hur de vill nå dit.

Alla elever stimuleras och utmanas inte i undervisningen utifrån individuella behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna men att de inte anpassar undervisningen så att den är stimulerande och utmanande för samtliga elever oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Samtliga intervjuer och lektionsobservationer visar en samstämmig bild av att lärarna har höga förväntningar på eleverna och arbetar för att stärka deras motivation att lära. Tf. rektor, lärare och elever berättar att lärarna varierar undervisningen och arbetar med att fånga och motivera eleverna utifrån intresse. Även lektionsobservationer bekräftar att lärarna arbetar med att motivera och uppmuntra eleverna i deras arbete. Samtliga lärare ger positiv feedback och ställer frågor till eleverna för att de ska komma vidare i sitt arbete.

I samtliga intervjuer framkommer att lärarna arbetar med att individanpassa undervisningen men det framgår också att elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling inte stimuleras och utmanas tillräckligt. Lärarna ger visserligen exempel på uppgifter som eleverna arbetar med när de är klara med sin uppgift, men det framgår också av intervjuer med elever att de hade önskat sig svårare uppgifter i vissa ämnen. Lärarna berättar att de alltid har extra uppgifter till eleverna oavsett vilken nivå de befinner sig på och ger exempel på extrasidor i en bok eller att eleverna själva får välja uppgifter som att skriva en text på datorn eller lösa ett korsord. Eleverna berättar att när de är klara med en arbetsuppgift får de göra klart andra uppgifter i andra ämnen, arbeta med extrablad, läsa, rita eller använda datorn. Några elever säger att det händer varje dag att de får läsa eller rita när de är klara med arbetsuppgiften. Elever berättar att de hade önskat sig svårare uppgifter i vissa ämnen. Representanter för EHT uppger att de oftast tvingas fokusera på de elever som behöver stöd för att nå kunskapskraven och att de inte har diskuterat med lärarna

kring de elever som behöver mer stimulans för att komma längre i sin kunskapsutveckling.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningen behöver utvecklas så att innehåll och arbetssätt anpassas så att alla elever ges den stimulans och de utmaningar de behöver, oavsett hur långt de har nått i sin kunskapsutveckling.

Granskningen visar att elever till viss del stimuleras och motiveras i undervisningen men att innehåll och arbetsuppgifter i högre utsträckning behöver anpassas så att de stimulerar och utmanar alla elever oavsett hur långt de har nått i sin kunskapsutveckling.

Enligt 3 kap 3 § skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att ge lärarna kompetensutveckling och stöd för att kunna ge eleverna stimulans och utmaning i undervisningen. Lärarens uppgift är att ta fasta på elevernas erfarenheter, intressen och föreställningar och utmana dessa med hjälp av intresseväckande frågeställningar och uppgifter. Rent konkret handlar det om att som lärare erbjuda en större variation av uppgifter att välja mellan för elever, att extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.³

³ Skolinspektionen (2016a) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen, s 6.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Skolinspektionens granskning visar att Vittskövle skola bedriver ett aktivt arbete för att skapa och upprätthålla studiero, i vilket både personal och elever deltar. Granskningen visar också att det finns ett medvetet arbete med att skapa och upprätthålla trygghet och att detta arbete bygger på ett gemensamt förhållningssätt hos skolans personal.

Skolan har ett samlat arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att Vittskövle skola bedriver ett aktivt arbete för att skapa och upprätthålla studiero, i vilket både personal och elever deltar. Samtliga intervjuer och lektionsobservationer visar att det på skolan pågår ett arbete och att det finns gemensamma strategier för att se till att eleverna har studiero på lektionerna. Lärarna berättar att de har en gemensam struktur för hur lektionerna ska inledas, genomföras och avslutas som en del i arbetet med att skapa studiero. Både lärare och elever ger exempel på hur lärarna använder sig av olika tecken, kort, bilder och rörelser som skapar studiero i klassrummet. Andra exempel på åtgärder som skapar studiero är tydliga ordningsregler och kontinuerliga diskussioner med eleverna vad studiero är. Eleverna berättar att de har varit med och tagit fram ordningsregler och att de pratar om reglerna på klassrådet. Även lektionsobservationer visar att när läraren har genomgång och samtalar med eleverna i helklass fångas deras uppmärksamhet och eleverna arbetar fokuserat med olika arbetsuppgifter utan att bli störda och det är en lugn miljö i klassrummet. Representer för EHT, lärarna och eleverna uppger att skolan genomför en enkät inför utvecklingssamtalen där bland annat studieron ingår och som sedan följs upp på utvecklingssamtalet. Tf. rektor uppger att eleverna är väl medvetna om vikten av studiero och att man känner sig trygg på skolan. Enligt tf.

rektor har lärarna ett pedagogiskt ledarskap som bland annat innebär att pedagogerna har samma regler, struktur, ett nära samarbete och aktiv dialog med eleverna om vikten av studiero.

Skolan har ett medvetet arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa och upprätthålla trygghet och att detta arbete bygger på ett gemensamt förhållningssätt hos skolans personal. Lärare berättar att det finns ett gemensamt förhållningssätt bland pedagogerna för att skapa trygghet och att de för en ständig dialog med eleverna kring trygghet. Lärarna genomför olika aktiviteter för att skapa trygghet för eleverna både i klassrummet och på rasterna. Detta sker genom många och ibland planerade rastaktiviteter, mycket personal ute på rasterna som deltar i aktiviteterna och ett synsätt bland pedagogerna att det är allas elever. Eleverna instämmer i att det är tryggt på skolan och att det alltid finns vuxna ute på rasterna, vilket även bekräftas av observationer.

Samtliga intervjuer visar att skolan har ett systematiskt och regelbundet arbete för att kartlägga elevers upplevelse av trygghet. Detta sker genom kommunens trygghets- och trivselenkät, skolans egen enkät och trygghetsvandring. Dock berättar lärarna och representanter för EHT att de inte tagit del av några resultat från kommunens enkät som genomfördes under höstterminen 2021 (ht-21). Tf. rektor uppger däremot att resultaten från enkäten ht -21 har analyserats och visar på goda resultat för skolenheten och att resultaten kommer att delges lärare och EHT inom kort. Tf. rektor och representanter för EHT säger vidare att inget arbete har skett under ht - 21 när det gäller att revidera planen för diskriminering och kränkande behandling för läsåret 20/21 men att EHT kommer att träffas i närtid för att revidera planen. Tf. rektor uppger att anledningen till att planen inte är reviderad är att hen har behövt prioritera bland arbetsuppgifterna. Eleverna berättar att de får svara på en enkät som bland annat handlar om hur de trivs på skolan, om någon blir dåligt behandlad och om det finns platser på skolan där det händer saker. Lärarna och representanter för EHT berättar att de analyserar skolans enkät och att resultaten följs upp inför utvecklingssamtal.

Lärarna säger vidare att de vid behov vidtar olika åtgärder så som samtal med enskilda elever eller att EHT genomför klassrumsobservationer. Av intervjuer med tf. rektor, representanter för EHT och lärare framgår att det är lärarna som arbetar aktivt med det förebyggande arbetet och att förebygga kränkande behandling. Representanter för EHT uppger att mycket av deras arbete utgår ifrån att lärarna tar kontakt med dem vid behov.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning ges i låg utsträckning och utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte arbetar med att säkerställa likvärdighet i lärarnas bedömningar. Rektor följer inte upp och analyserar eventuella skillnader mellan omdömen och resultat på nationella prov. Granskningen visar också att kvalitetssäkring av omdömen sker i viss omfattning men att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen genom exempelvis samverkan med externa skolor.

Rektor följer inte upp och analyserar skillnader i omdömen för att säkerställa likvärdigheten

Granskningen visar att rektorn inte arbetar med att säkerställa likvärdighet i lärarnas bedömningar. Av intervjuer med tf. rektor och lärare framgår att tf. rektor inte följer upp och analyserar eventuella skillnader mellan omdömen och resultaten på nationella prov. Tf. rektor uppger att bedömning är ett område som inte prioriterats under terminen. Anledningen är rektorsuppdraget på tre skolor som medför att hen måste prioritera vissa områden att arbeta med under sin tid som tf. rektor. Representanter för EHT uppger att de tar del av elevernas resultat utifrån det nationella bedömningsstödet och analyserar resultaten och ger förslag på åtgärder som behöver sättas in utifrån elevernas behov. De tar också del av lärarnas sammanställning över elevernas resultat som sker i slutet på terminen och som ger en översikt över de elever som riskerar att inte nå målen. Lärarna säger att den diskussion som de har haft med tf. rektor kring bedömning har handlat om elever som har låg måluppfyllelse och hur de kan hjälpa, stödja och utmana eleverna mer.

En del arbetssätt för kvalitetssäkring av omdömen finns, men resulterar inte i att likvärdigheten stärks

Granskningen visar att kvalitetssäkring av omdömen sker i viss omfattning men att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sina omdömen genom exempelvis samverkan med externa skolor. Tf. rektor och lärare

berättar i intervjuer att lärarna med hjälp av bedömningsportalen och kollegialt lärande internt kvalitetssäkrar sina omdömen. Lärarna berättar att rektor inte styr några grupper för bedömning utan att de använder Skolverkets bedömningsstöd för att säkerställa korrekt bedömning. Lärarna söker också information i olika nätforum kring bedömning men uppger att i ämnen där de är ensamma att undervisa blir det ett tyckande utifrån läroplanen. Det framgår också att det saknas samarbete med externa skolor kring sambedömning och att lärarnas möjligheter till samverkan kring bedömning är begränsat och enbart sker inom den egna skolan, förutom i ämnet svenska. I detta ämne finns ett forum som leds av representanter för EHT och där lärarna på Vittskövle- och Everöds skola träffas och diskuterar bedömning. Lärarna saknar också möjlighet att träffas i ämneslag för att samtala om bedömning utifrån ett specifikt ämne. I skolområdet finns forum för praktisk-estetiska ämnen men dessa är vilande sedan pandemin.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver följa upp och analysera skillnader i omdömen för att säkerställa likvärdigheten.
- Rektorn behöver ge lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen genom samverkan med externa skolor.

Granskningen visar att skolan inte har ett aktivt arbete med att säkerställa en likvärdig kunskapsbedömning. Rektorn följer inte upp och analyserar skillnader i omdömen för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar och lärarna ges inte tillräckliga förutsättningar för att kvalitetssäkra sina omdömen genom samverkan med externa skolor som har motsvarande årskurser.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildning inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas. Det framgår av läroplanen att lärarna utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Det framgår också att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar

för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.⁴

Av Skolverkets allmänna råd framgår att betyg används bland annat för att följa elevers kunskapsutveckling, för urval till fortsatta studier och i utvärderingssyfte och att det därför är viktigt att betygen upplevs som rättvisande och likvärdiga. Även omdömen används i syfte att följa elevens kunskapsutveckling och i utvärderingssyfte. De rekommendationer som ges i Skolverkets allmänna råd kan därför enligt Skolinspektionens uppfattning användas även i arbetet med omdömen. Enligt Skolverkets allmänna råd har rektorn en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Det kan även innebära att på skolenheten enas om former för dokumentation. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten. Detta kan ske genom att skapa mötesplatser, såväl fysiska som digitala.⁵

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader i omdömen i olika ämnen och årskurser och mellan resultat på nationella ämnesprov och omdömen för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömning samt för diskussion med lärarna utifrån analysen och har förklaringar i de fall stora avvikelser har funnits över tid. Rektor rekommenderas också att säkerställa att diskussioner kring bedömning av elevernas kunskaper i de olika ämnena och inför bedömning regelbundet kommer till stånd i samverkan med annan skola. Bedömning kan vara svår att kvalitetssäkra på en liten skola där möjligheten till diskussioner med ämneskollegor är begränsad. Här kan huvudmannen bidra till att organisera arbetet mellan skolenheter så att utbyte kan ske både fysiskt och digitalt.

⁴ Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg samt 2.8 Rektorns ansvar

⁵ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2018) Betyg och betygssättning s. 42 och 44.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Nyman

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Nyman

X Ingrid Jacobsson

Föredragande
Signerat av: Ingrid Jacobsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Elsa Widerberg och Johanna Oskarsson Abrahamsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 25 januari 2022. Den 26 och 27 januari 2022 genomfördes intervjuerna digitalt via Teams. Granskningen genomfördes av utredare Ingrid Jacobsson och Elsa Widerberg.

Vittskövle skola är belägen i Kristianstad kommun. Skolan har förskoleklass, grundskola årskurs 1-3 och fritidshem. Vid Skolinspektionens besök fanns 41 elever på skolan. Förskoleklassen har inte ingått i denna granskning. Vid tillfället för besöket leddes skolan av en tillförordnad rektor som också är ansvarig för två andra skolenheter i kommunen.